

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-honorowa-swiadek/bialystok/185970,Wanda-Bortkiewicz-uhonorowana-nagroda-Swiadek-Historii-Ostroda-5-kwietnia-2023.html>
02.05.2024, 02:42

Wanda Bortkiewicz uhonorowana nagrodą „Świadek Historii” - Ostróda, 5 kwietnia 2023

Wanda Bortkiewicz, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wanda Bortkiewicz, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wanda Bortkiewicz i prezes IPN dr Karol Nawrocki, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wanda Bortkiewicz i prezes IPN dr Karol Nawrocki, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wanda Bortkiewicz i prezes IPN dr Karol Nawrocki, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wanda Bortkiewicz – sanitariuszka pierwszego partyzanckiego oddziału Armii Krajowej na Wileńszczyźnie odebrała z rąk prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego nagrodę honorową „Świadek Historii”. Skromna uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 5 kwietnia 2023 r. w Ostródzie w domu kombatantki.

Nagroda „Świadek Historii” wręczana jest osobom szczególnie zasłużonym dla upamiętnienia historii narodu polskiego. Przyznawana jest przez Kapitułę, której przewodniczy prezes IPN. Laureatami są osoby fizyczne, instytucje, stowarzyszenia i organizacje.

Wanda Bortkiewicz – ur. 26.08.1923 r. w rodzinie ziemiańskiej na Wileńszczyźnie. W 1943 r. dołączyła do pierwszego partyzanckiego oddziału Armii Krajowej na Wileńszczyźnie, którym dowodził por. Antoni Burzyński *Kmicic*. Posługując się pseudonimem *Basia* wykonywała funkcję sanitariuszki. W sierpniu 1943 r. sowieccy partyzanci rozbroili polski oddział, mordując *Kmicica* oraz kilkudziesięciu jego podkomendnych. *Basia* zdołała opuścić sowieckie okrażenie. Schroniła się w Wilnie, gdzie podjęła pracę pielęgniarki. Nie złożyła jednak broni i dalej udzielała pomocy rannym w walce partyzantom, których umieszczano w konspiracyjnych lokalach. Jednym z jej pacjentów był dowódca Inspektoratu C Okręgu Wilno Armii Krajowej mjr Stefan Świechowski. Po zajęciu Wileńszczyzny przez Sowietów Wanda Bortkiewicz osiedliła się w Morągu, gdzie ponownie podjęła pracę jako

pielęgniarka i wspierała żołnierzy patroli dywersyjnych i partyzantów 5. Wileńskiej Brygady AK. W wyniku dekonspiracji została zatrzymana przez UB, jednak komunistyczna bezpieka nie zdołała wymusić od niej oraz innych aresztowanych żołnierzy obciążających ją zeznań. W 1947 r. wyszła na wolność, ale ciągle pozostawała pod obserwacją komunistycznego aparatu represji. W latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku włączyła się w działania kombatanckie, które zaowocowały szeregiem akcji upamiętniających wysiłek niepodległościowy Okręgu AK Wilno.

O Wandzie Bortkiewicz można przeczytać w wydanej przez IPN książce Dariusza Jarosińskiego [Ta nasza wolność. Reportaże historyczne.](#)

